

FLORIAN ZELLER

ISÄ

KOTKAN
KAUPUNGIN
TEATTERI

Florian Zeller

ISÄ

(Le Père)

Ensi-ilta Naapuri-näyttämöllä 10.2.2018

Suomennos	Reita Lounatvuori
Ohjaus	Salla Leino
Lavastus	Samuli Holm
Pukusuunnittelu	Anne Hannula
Valosuunnittelu	Niklas Malinen
Äänisuunnittelu	Kaj Gynther
Näyttämömestari	Ari Malmi
Näyttämömies	Samuli Holm
Kampaaaja-maskeeraaja	Katja Helminen
Tarpeistonvalmistaja	Pia Mäkelä
Järjestäjä-kuiskaaja ja tarpeistonhoitaja	Tiia Lyijynen

Kansi	Tommi Mattila
Esityskuvat	Juha Lahtinen

Pukujen valmistus:
Anne Hannula, Kati Kamppinen ja
Johanna Van Wonterghem

Lavastuksen valmistus:
Henry Holopainen, Tuomas Penttilä, Jari Teilas,
Samuli Holm ja Amanda Paldán

Kiitokset:
Mikko Leino, Ilkka Pieninkeroinen, Carean neurologian
yksikkö, Kotkan geriatrian poliklinikka ja Maria Rämö

ROOLEISSA

ANDRÉ	Antti Leskinen
ANNE	Lise Holmberg
PAUL	Kari Kukkonen
LAURA	Ella Mustajärvi
MIES 1	Osku Haavisto
MIES 2	Mikkomarkus Ahtiainen

Esityksen kesto väliajan kanssa noin 2 h 10 min

Esitysoikeudet: Näytelmäkulma - Nordic Drama Corner Oy

SALLA LEINO

Ohjaaja

Onko Kotka sinulle tuttu paikka ennestään?

En ole ohjannut Kotkan teatterissa aiemmin, mutta kaupunki on minulle tuttu lapsuudesta. Täällä olen saanut ensikosketukseni teatterin tekemiseen. Tätiäni asui täällä ja hän vei minua mukanaan milloin kuvataideleirille Kaunissaareen, milloin teatterileirille Kuut-saloon. Innostuin silloin teatterista niin että reissasin vielä syksyllä koulun jo alettuakin Helsinki-Karhula-väliä ohjaamaan leirikavereille dramatisoimaani näytelmää. Mukava palata alkulähteille.

Miten valmistauduit Isän ohjaukseen?

Niin kuin minkä tahansa näytelmän: luin tekstiä, yritin selvittää mistä siinä pohjimiltaan on kyse, mikä ehkä yhdistää kaikkia sen hahmoja, miksi kirjailija on järjestellyt tarinansa juuri näin. Mietin yhdessä lavastajan kanssa, miten loisisimme tunnun Andrén maailman pettävydestä, miten tarina asettuisi tilaan.

Oman lähipiirini kautta tiedän jotakin muistisairaudesta ja omaisena olemisesta. Sain huomata, että vasta tehdessäni näytelmää aiheesta, pysähdyin ajattelemaan asioita enemmän muistisairaana itsensä kannalta. Ehkä näytelmän katsominenkin toimii niin.

Miten työryhmän kanssa orientoiduitte näytelmään teemaan?

Muistisairaus on niin yleistä, että ryhmässä oli itsessään paljon omakohtaista tietoa aiheesta. Sitä jaoimme. Puhuimme kirjoista ja elokuvista, joissa muistisairautta on käsitelty. Kysyimme neuvoja myös neurologi Ilkka Pieninkeroiselta. Aihehan ei ole erityisen hilpeä ja ajatus muistin ja koko minuuden vähittäisestä katoamisesta tai muuttumisesta on tietenkin pelottava. Jossain vaiheessa työtä tämän asian äärellä olo tuntui raskaalta ja kaikenlainen oma hajamielisyys alkoi tuntua huolestuttavasti mahdolliselta oireilulta.

Silloin piti unohtaa sairauden miettiminen yleisellä tasolla ja keskittyä vain juuri tähän näytelmään ja sen henkilöihin.

Miten harjoitusprosessi sujui?

Näytelmä kuvaa muistisairaana kokemusta. Ei ollut meille kenellekään aivan helppoa yrittää järkeillä sitä ja miettiä, mikä tapahtui missäkin järjestyksessä vai tapahtuiko oikeasti ollenkaan ja missä milloinkin ollaan, sekä vielä sitä, että minkä verran vihjeitä katsojille annetaan ja missä vaiheessa. Jo tekstin opetteleminen unohduksineen ja toistuvine repliikkeineen oli haaste, samoin sen etsiminen, minkä verran aiemmat tapahtumat vaikuttavat henkilön toimintaan - muistaako hän niitä tai onko hän edes oikeasti ollut paikalla? Kiehtovan maailman Zeller on luonut ja Kotkan ammattitaitoiset näyttelijät olivat ihastuttavan avoimia ehdottamaan, kokeilemaan ja hakemaan oikeaa tulkintaa.

Mitkä ovat ammatilliset haaveesi?

Olen freelancer ja minun on mahdollista tarttua vain niihin projekteihin, jotka oikeasti koen kiinnostaviksi. Siinä mielessä haaveeni toteutuvat koko ajan. Olen myös ollut mukana perustamassa Sipoon Nikkilään ammattitaiteilijoiden pyörittämää koko perheen kulttuuritaloa Lilla Villania ja siihen omaa lastenteatteria. Projekti on lähtenyt hyvin käyntiin; koko talo on hyväksytty osaksi valtakunnallista lastenkulttuurikeskusten verkostoa ja esityksemme ovat vierailleet mm. Kansallisteatterissa ja Tampereen Teatterikesässä. Matkan varrella mukaan on tullut monia lahjakkaita ja omistautuneita taiteilijoita. Nautin suuresti siitä, että olen ollut käynnistämässä jotakin, joka on myös muille tärkeää.

"OLIN TANSSIJA.
ETTEKÖ TE OSAA
KUVITELLA
MUA STEPPAAMASSA?
MÄ OLEN SITÄ PAITSI
HYVIN SÄILYNYT.
VOIN JONAIN PÄIVÄNÄ
JÄRJESTÄÄ PIENEN
ESITYKSEN."

FLORIAN ZELLER

Pariisissa 28.6.1979 syntynyt Florian Zeller on yksi Ranskan kuumimmista, uusista kirjailijanimistä. Hän on mm. voittanut monesti näytelmillään Molière-palkinnon, joka on Ranskan korkein tunnustus teatterialalla. Hänen palkittuja näytelmiään kuten *La Mère* (Äiti) ja *Le Père* (Isä) on esitetty useissa eri maissa.

Isä sai ensi-iltansa Helsingin Kaupunginteatterissa tammikuussa 2017 runsaiden kiitosten saattamana ja näytelmää esitetään vuonna 2018 Kotkan lisäksi myös Kajaanin kaupunginteatterissa, siellä nimellä Meidän isä.

”Tuottelias ja taitava ranskalainen nuoren polven kirjailija Florian Zeller on tehnyt ikämiehen työn kirjoittaessaan Isän, ajankohtaisen ja syvästi inhimillisen tutkielman minuutensa menettämisestä.”

<https://sydan.fi/kulttuuri-tekee-hyvaa/suurenmoinen-isa>

MUISTISAIRAUDET

Etenevät muistisairaudet rappeuttavat aivoja ja heikentävät laaja-alaisesti toimintakykyä. Ne ovat kansantauteja siinä missä sydän- ja verisuonisairaudetkin. Muistisairaudet ovat yleisempiä iäkkäillä ihmisillä. Edetessään etenevät muistisairaudet johtavat dementiaoireyhtymään.

Yleisin etenevä muistisairaus on Alzheimerin tauti (noin 60–70 %)

Alzheimerin tauti on hitaasti ja tasaisesti etenevä muistisairaus, jonka oireet aiheutuvat tiettyjen aivoalueiden vaurioista. Taudin esiintyvyys lisääntyy iän myötä ja se on yleisempi naisilla kuin miehillä.

Tyypillisiä ensimmäisiä oireita ovat:

- lähimuistin häiriöt (mieleen painamisen ja uuden oppimisen vaikeus)
- vaikeus muistaa uusia nimiä tai sovittuja asioita
- käyttöesineiden hukkaaminen
- vaikeus liikkua erityisesti vieraassa ympäristössä
- asioiden ja tapahtumajärjestysten sekoittuminen

Muistisairaudet Suomessa:

- Arviolta 193 000 muistisairasta ihmistä
- 93 000 vähintään keskivaikeassa muistisairauden vaiheessa olevaa
- 14 500 uutta sairastunutta vuosittain
- 7 000 työkäistä muistisairasta
- vuosittain yli 13 000 ihmistä Suomessa sairastuu johonkin dementoivaan sairauteen.

Lisätietoa: www.muistiliitto.fi

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2012:10

KANSALLINEN MUISTIOHJELMA 2012–2020

Tavoitteena muistiystävällinen Suomi

A middle-aged man with a receding hairline is sitting on a metal hospital bed. He is wearing a grey tweed jacket over a dark blue button-down shirt and dark trousers. His hands are clasped in his lap, and he has a somber, thoughtful expression, looking down and slightly to the left. The background is dark, and the lighting is dramatic, highlighting the man's face and the texture of his jacket. The bed has a patterned blanket and a maroon blanket draped over it.

"MÄ EN YMMÄRRÄ YHTÄÄN
MITÄ TAPAHTUU.
YMMÄRRÄTTEKÖ TE,
MITÄ TAPAHTUU?
KAIKKI NÄMÄ ASUNTOASIAT?
YHTÄÄN EI ENÄÄ TIEDÄ,
MINNE PÄÄNSÄ KALLISTAA."